

1 § Meddelande om inställd information från regeringen

Talmannen meddelade att informationen från regeringen om Europeiska rådets möte i Bryssel inställts då mötet avslutats så sent att statsminister Göran Persson inte haft möjlighet att inställa sig i kammaren vid utsatt tidpunkt för informationen.

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 12 december.

3 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Motioner

2005/06:Sf12–Sf17 till socialförsäkringsutskottet

2005/06:Fö2 och Fö3 till försvarsutskottet

4 § Avslutning

Avslutning

Anf. 1 TALMANNEN:

Ärade ledamöter! Höstens arbete är nu slut och vi ser fram emot en tids välbehövlig vila. Det behövs, för hösten har varit arbetsam. Till exempel slog antalet motioner nya rekord – totalt 4 338 stycken! Även på andra sätt har trycket på riksdagen varit hårt denna höst.

Jag har sedan jag tillträdde som talman betonat vikten av insyn och öppenhet i riksdagsarbetet. Jag vill därför särskilt nämna två aktuella projekt som drivs av informationsenheten och som syftar just till ökad öppenhet och kunskap om riksdagens arbete.

I oktober invigde jag vår fjärde riksdagshörna ute i landet. Nu har även umeborna med omnejd fått närmare till riksdagen och de folkvalda, liksom tidigare medborgarna i Göteborg, Malmö och Sundsvall. Riksdagsledamöterna från valkretsen kommer att vara tillgängliga i hörnan på vissa tider för att träffa väljarna. Besökarna kan själva söka information

via riksdagens webbplats på särskilt installerade datorer, och där finns också tryckt informationsmaterial.

Arbete har under hösten pågått för att färdigställa riksdagens demokrativerkstad som ska invigas i februari. Skolelever är en prioriterad målgrupp för riksdagen, och syftet med verkstaden är att skapa en bättre besöksverksamhet för grundskoleelever i årskurs sju till nio.

Lärarna får nu möjlighet att ta med sig sina elever till riksdagen och pröva ett rollspel som är både roligt och lärorikt. I nyinredda lokaler på Västerlånggatan 1, där Informationscentrum förut låg, har det byggts upp en pedagogisk miljö som ska ge eleverna insikt i och känsla för riksdagsarbetet och vad det innebär att vara riksdagsledamot. Under två och en halv timme tar eleverna, med roller och partitillhörighet, ställning till två lagförslag. De får jobba med förslagens väg till färdig lagstiftning, från partigrupsarbete och utskottssammanträden till debatt och votering. De testar sin förmåga att ta ställning, bilda koalitioner och uttrycka sina åsikter för andra.

Målet är att öka elevernas kunskap om hur den svenska demokratin fungerar och vad en riksdagsledamots politiska uppdrag innebär. Tanken är att elevernas intresse för riksdagens arbete och beslut ska väckas och att de ska få upp ögonen för möjligheterna att påverka och delta i samhällslivet och den demokratiska beslutsprocessen.

Kanske får vi se att framtidens politiker skapas där – åtminstone några!

Baksidan av den ökade öppenheten är att vi i större utsträckning måste tänka på säkerheten här i riksdagen. Grundinställningen är alltså att det ska vara lätt att följa vårt arbete, att få tillträde till våra lokaler och tillgång till våra handlingar. Detta gäller både för allmänhet och för medierna.

Riksdagsstyrelsen har dock i syfte att göra reglerna mer moderna och flexibla föreslagit riksdagen att de nuvarande bestämmelserna om säkerhetsskydd ersätts av en ramlagstiftning och att möjligheterna till säkerhetskontroll utvidgas. Detta innebär till exempel att man i fler fall ska kunna använda inpasseringskontroll.

Det innebär också att man tittar på hur man skulle kunna utforma ett akkrediteringssystem för journalister. Utgångspunkten är att detta ska tillgodose journalisternas behov av snabbhet, smidighet och enkelhet. Förslaget finns nu i konstitutionsutskottet, och beräknat datum för debatt och beslut är den 16 februari.

De senaste åren har vi haft stort fokus på jämställdhetsarbetet i riksdagens inre arbete, och vi har arbetat vidare med dessa frågor under hösten. 30 ledamöter, både kvinnor och män, har intervjuats om hur de ser på olika jämställdhetsaspekter i sitt arbete. Intervjuerna visar att många ledamöter har funderat kring de här frågorna och ser allvarligt på dem. Men på en direkt fråga svarar nästan ingen att kön är den faktor som avgör om man får mer makt och inflytande eller inte. I stället lyfter man fram kunskap och kompetens, samt den formella positionen i partier och utskott. Många anser dock att kön *har* betydelse i riksdagsarbetet, exempelvis att kvinnliga ledamöter måste anstränga sig mer än vi män för att man ska lyssna på dem och att de blir mer ifrågasatta och motarbetade.

Vi får betänka att frågorna är komplicerade och riksdagen en speciell arbetsplats. Det som en kan tolka som könsdiskriminering kan en annan

se som normal, tuff, politisk retorik. Den sammantagna bilden är att kvinnoförtryck inte är något som utmärker riksdagen. Men djupintervjuerna visar att det finns ett fortsatt behov av och ett stort stöd för att arbeta vidare med frågorna, bland annat med de 15 punkterna för ökad jämställdhet i riksdagen.

Som väl alla vet pågår det också ett stort arbete med att se över de ekonomiska villkoren för oss ledamöter. När det gäller pensionsreglerna är ett beslut skjutet på framtiden. Men riksdagsstyrelsen ska enligt planerna lämna förslag i andra delar till riksdagen i mars nästa år, alltså 2006.

I början av det här året lämnade den så kallade Översynskommittén sina förslag till nya regler. Man föreslog här att ålderspensionen ska vara förmånsbaserad på samma sätt som den också är för statstjänstemännen. När det gäller inkomstgarantin slog man fast att den bör gälla under en övergångsperiod och att den genom vissa jämningsregler ska kunna reduceras eller helt tas bort. Det gäller till exempel vid allvarliga brott eller om man arbetar för någon annan utan skälig ersättning. Då gäller det inte arbete i det egna partiet. Kommittén föreslog också att kostnadsersättningen helt skulle tas bort.

I somras presenterade Ole Settergren och Danne Mikula ett förslag till ett avgiftsdefinierat pensionssystem. Det förslaget innebär att man ska avsätta avgifter beräknade på arvodet till pensionen, men att inga medel ska fonderas.

Under hösten har också förra kanslichefen Siv Hellmer fått riksdagsstyrelsens uppdrag att ytterligare utreda denna pensionsfråga. Hennes utredning ska vara klar senast den 31 december nästa år.

I början av december det här året lämnade förra riksdagsdirektören Gunnar Grenfors sitt betänkande om nya traktamentsbestämmelser, en enhetlig bilersättning och mer bidrag för EU-resor. Han föreslår att en ny traktamentsform kallad Stockholmstraktamente införs.

Traktamentet ska vara 100 kr per dag, skattefritt och utan måltidsavdrag. När det gäller tjänsteresor med egen bil skulle ersättningen för år 2006 bli 26 kr per mil. För att öka ledamöternas möjligheter att engagera sig i EU-frågor föreslås mer resurser till resor. Betänkandet är nu ute på remiss.

Riksdagsstyrelsen har vidare diskuterat frågan om ett arvodesavdrag för ledigheter under arbetsplenum som är kortare än en månad. Den frågan kommer också att behandlas i det förslag som ska presenteras för riksdagen i vår. Min ambition är att vi ska få ett solitt och konsekvent system som också är rimligt i allmänhetens ögon.

Riksdagskommittén har i veckan som gått lämnat över sitt huvudbetänkande med flera förslag till förändringar av riksdagens organisation och arbetsformer. Detta kommer nu att behandlas vidare av riksdagen. Jag vill ta tillfället i akt att tacka de ledamöter som deltagit i kommittén och alla andra som lagt ned mycket tid och energi i arbetet med betänkandet.

Kära kolleger! Jag vill slutligen rikta några ord till Bo Könberg som nu lämnar oss efter elva år i riksdagen för att bli landshövding i Södermanlands län. Jag blev själv lite förvånad över att det bara är elva år. Bo Könberg har under så lång tid satt sin prägel på svensk politik och på

riksdagsarbetet att jag trodde att det hade varit många fler år. Men han var ju bland annat statsråd 1991–1994 i Carl Bildts regering.

I riksdagen började han sin bana som suppleant i socialförsäkringsutskottet, där han numera är ledamot. Han har också varit ledamot i konstitutionsutskottet, i EU-nämnden, vice ordförande i socialförsäkringsutskottet och ordförande i konstitutionsutskottet, liksom suppleant i bland andra utrikes- och finansutskotten.

Att Bo Könberg är en stor socialförsäkringsentusiast vet vi alla. I kammardebatten häromveckan gick han till och med så långt som att säga: "Försäkringar är en av de mest geniala uppfinningar som vi människor har gjort." Pensionsreformen har väckt uppmärksamhet även internationellt och Bo Könberg har agerat som en framstående ambassadör för vårt nya pensionssystem. Även så i riksdagsstyrelsen, kan jag tillägga, i våra diskussioner om ledamöternas pensionssystem!

Bo Könberg har som sagt från första stund i riksdagen engagerat sig i socialförsäkringsfrågor. En mer udda motion har jag dock lyckats få tag på. Han har motionerat om att man ska gräva fram hela den gamla kungaborgen Tre Kronor under det nuvarande slottet!

Jag vill särskilt tacka Bo Könberg för hans insatser som gruppledare. Som talman är man mycket beroende av gruppledarnas stöd och råd. Jag är glad över det konstruktiva och avspända klimat som råder i gruppledarkretsen. Bo har i allra högsta grad bidragit till detta genom sin gedigna erfarenhet och sin värtaligt humoristiska syn på sakernas ordning.

Nu kommer två citat:

"Fantomen har tusen ögon och tusen öron."

"Då Fantomen rör sig står blixten stilla."

Några av er vet kanske att Bo Könberg är en varm anhängare av Fantomen, och detta är två djungelordspråk som man kan säga utmärker honom och hans sätt att arbeta. Han har en enorm arbetsförmåga och kan också vara otålig när han ska driva igenom något.

Jag vet – och det vet vi alla – att Bo vurmar för en högre pensionsålder än dagens. Så när han nu slutar i riksdagen vill jag på kammarens vägnar önska honom *oändligt* många år av lycka till i sitt fortsatta arbete!

Ärade ledamöter! Om drygt en vecka är det ett år sedan flodvågskatastrofen i Asien. Våra tankar kommer ännu en gång att gå till alla dem som miste sitt liv, till deras anhöriga och vänner, till alla skadade och andra drabbade. För att hedra och minnas dem som omkom och dem som saknas kommer minnesstunder att hållas runtom i landet och i Thailand. Jag kommer själv att medverka och tala vid en ceremoni på Skansen. Här i riksdagen går arbetet vidare genom KU:s granskning av hur statsråden hanterat katastrofen. Det är en stor utmaning för alla inblandade parter, och för den svenska demokratin.

Kära vänner! Stort tack till er alla, ledamöter, kolleger, talmanskolleger och personal i riksdagen, för alla fina insatser under denna höst. Jag önskar er alla en schön och avkopplande helg och ett gott nytt 2006! (Applåder)

Anf. 2 Förste vice talman PER WESTERBERG (m):

Herr talman! Eftersom jag inte kan upptäcka ålderspresidenten här i salen ber jag, som något slags näst intill ålderspresident, att få önska

talmannen detsamma och tacka för ett väl utfört värv under det gångna halvåret!
(Applåder)

Prot. 2005/06:55
17 december

5 § Kammaren åtskildes kl. 9.17.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

ANDERS FORSBERG

/Monica Gustafson

Innehållsförteckning

1 § Meddelande om inställd information från regeringen	1
2 § Justering av protokoll	1
3 § Hänvisning av ärenden till utskott	1
4 § Avslutning	1
Anf. 1 TALMANNEN	1
Anf. 2 Förste vice talman PER WESTERBERG (m).....	4
5 § Kammaren åtskildes kl. 9.17.	5